

„Rozpomeň se, Hospodine, co se nám stalo, popatř a pohleď na naši potupu! Spadla koruna z naší hlavy, běda nám, neboť jsme hřešili. Nad tím zemdlelo naše srdce, nad oním se nám zatmělo v očích, nad horou Sijónem, že je tak zpuštěná; honí se po ní lišky. Ty, Hospodine, budeš trůnit věčně, tvůj trůn přetrvá všechna pokolení. Proč na nás pořád zapomínáš, opustil jsi nás až do nejdelších časů? Obrat nás, Hospodine, k sobě a my se navrátíme, obnov naše dny jak za dnů dávnověkých. Nebo jsi nás úplně zavrhl? Rozlítil ses na nás převelice.“ (Pláč Jeremjášův 5:1 a 16-22)

„Vyšel jsem od Otce a přišel jsem na svět. Teď svět opouštím a navracím se k Otci.“ Jeho učedníci mu řekli: „Nyní mluvíš přímo a bez obrazů. Nyní víme, že víš všechno a že nepotřebuješ, aby ti někdo kladl otázky. Proto věříme, že jsi vyšel od Boha.“

Ježíš jim odpověděl: „Teď věříte? Hle, přichází hodina, a již je zde, kdy se rozprchnete každý do svého domova a mne necháte samotného. Ale nejsem sám, neboť Otec je se mnou. To jsem vám pověděl, abyste našli ve mně pokoj. Ve světě máte soužení. Ale vzchopte se, já jsem přemohl svět.“ (Janovo evangelium 16:28-33)

„Potom se (Pavel a jeho spolupracovníci) vraceli přes Lystru, Ikonium a Pisidskou Antiochii. Všude tam posilovali učedníky a povzbuzovali je, aby vytrvali ve víře; říkali jim: „Musíme projít mnohým utrpením, než vejdem do Božího království.“ V každé té církvi ustanovili starší a v modlitbách a postech svěřili učedníky Pánu, v kterého uvěřili.

Pak prošli Pisidií, dostali se do Pamfylie a tam kázali v městě Perge. Potom se odebrali do Attalie a odpluli do Antiochie v Sýrii, odkud před časem svěřeni Boží milosti vyšli k dílu, které právě teď dokončili.

Po svém návratu shromáždili církve a vypravovali, co všechno skrze ně Bůh učinil a jak i pohanům otevřel dveře víry. A zůstali tam s učedníky delší dobu.“

(Skutky apoštolů 14:21-28)

O utrpení, modlitbě a půstu

Všechna tři čtení spojují výrazy: soužení, tlak či utrpení. Ten první vzdech z Pláče Jeremjášova, kterým jsem otevíral celé bohoslužby, ten připouští vlastní chybu. Pláč Jeremjášův je vyjádřením úzkosti nad vlastním pochybením. A následným soužením. Kde tohle chybí, chybí základní soudnost. Nám lidem sluší schopnost kriticky přemýšlet o svém smýšlení a jednání.

O utrpení a tlaku, zmíněném Pánem Ježíšem v evangeliu Janově, není třeba dlouho přemýšlet. Své učedníky otevřeně vede k tomu, co nutně přijde v návaznosti na jeho ukřižování.

A zcela jasně je to přicházející utrpení vidět na příběhu první církve ze Skutků apoštolských. A budu vyprávět to, co předchází čtenému textu:

V Lystře, převážně vojenském městě v Malé Asii, jsou apoštol Pavel a jeho spolupracovníci nejdříve málem uctíváni, protože jednoduše myslící lidé z vojenské posádky v Barnabášovi vidí Dia vševládného a v Pavlovi pastýře Herma, rychlého, strategicky myslícího a bystrého divotvorce. Uzdravili přece z fleku chromého člověka. Stačilo jen říct... A bylo to. Víte, zbožňovat lidi je nám tak vlastní!

Dnes by možná mnohý církevní hodnostář takovou poctu přijal a říkal by, že to ti Lykaonitští v Derbe a Lystře vlastně mysleli dobře. Ale apoštolé se bohooctě vzepřeli hezkým a krátkým kázáním. Jsou přece jen služebníci Boha živého! A jen, co se tomu apoštolé vzepřeli, bylo zle! Přišli nějací trollové z Antiochie a Ikonie - ovšem nějací, byli to Židé, tedy vlastní bratři - a zachovali se jako hyeny. To občas vlastní lidé dovedou - ano i ti osudem pronásledovaní Židé - a vzbouřili davy a ti začali namísto uctívání Pavla lynčovat a kamenovat.

Jen Pán Bůh chtěl, aby Pavel ještě neskončil. Když Pavla ti vrazi vyvlekli za město, tak ten na pohled mrtvý Pavel byl obklíčen, obstoupen bratřími (kteří možná sami nějaký kamen schytali). A tady je to napsáno tak, abychom při čtení slyšeli, že když Bůh chce, smrt počká. A dovedu si představit, že se tam nad Pavlem v té kolové hradbě modlili.

No a pak se Pavel s Barnabášem uklidili do Derbe. Než pak z římské provincie Galácie odešli, tak se věnovali místním společenstvím přesně tam, kde bylo předtím to největší nebezpečí - ve městech Lystra, Ikonium a Pisidská Antiochie - a tady máme dnešní text - „posilovali učedníky a povzbuzovali je, aby vytrvali ve víře; říkali jim: „Musíme projít mnohým utrpením...“ a věděli o čem mluví. Znělo to důvěryhodně.

„Musíme projít mnohým utrpením, než vejdemo do Božího království. V každé té církvi ustanovili starší a v modlitbách a postech světili učedníky Pánu, v kterého uvěřili.“ (Skutky apoštolů 14:22n)

Modlili se a postili se při tom ustanovení církve. Před tím to byla nějaká skupinka, teď se formují do podoby společenství, které má nějaký řád. **Modlitba** má velký význam. Do modlitby skryješ svůj strach, modlitba vsákne tvůj hněv. Do modlitby vložíš svoje emoce - i ty kladné - a v modlitbě se přihlíšíš k víře ve všechna ta prorocství, sliby a v moc Boží.

V modlitbě pokoušíš dobro, zdali bys na něm mohl mít podíl. V modlitbě získáváš nový dech. V modlitbě můžeš být slabý a bezradný.

V modlitbě si dobře nacvičíš to, co musíš říci lidem. V modlitbě kapituluješ tak akorát před Bohem - a to je bezpečné. Neohrožuje tě to. V modlitbě se dotazuješ na pomoc, kterou nikdo jiný, než Bůh neovládá. Proto je nezměrná. Proto můžeš usilovat o nemožné.

Cosí jsem říkal na koncertě v litomyšlské Kotelně. Přišla za mnou při tom koncertu pro Ukrajinu žena, kterou neznám. Maminka jednoho hudebníka z kapely, která hrála. Ta maminka rychle řekla: „Sbírký, to jo, ale já začnu těma modlitbama!“ A v sobotu večer přišla a byla jediná!

V pátek na mne zazvonila poštačka, přinesla poštu a zeptala se přímo: „Můžu se modlit za smrt Putina?!“ Odpověděl jsem zdráhavě, že bych se dříve modlil za ty lidi, kterým je zle a potřebují pomoci. A Pán Bůh tu bude slyšet podle svého. A pokud umře pan Putin, hluboce se pokloním před majestátem Božím podobně, jako by zemřel kdokoliv jiný.

A jeden příklad navíc: 6.září 1774 začala ostřelovat děla krále Jiřího III. město Boston na americkém kontinentě. A na kontinentálním kongresu v Carpenter's Hall ve městě Philadelphia se sešli otcové zakladatelé Spojených států. A 7. září otcové začínali svá jednání modlitbou, kterou měl přednést reverend Jacob Duche. Ovšem to přineslo vzbouření a neklid, protože jedni byli kvakeři, druzí presbyteriáni a třetí anabaptisté. Nakonec se reverend modlil Žalm 35. A nastala jednota a od té doby jednání začínají modlitbou až dodnes.¹

Půst je soustředění na práci, nikoli devastace těla. Vy se tak hodně o něco staráte, že není čas na jídlo, dovolenou, odpočinek či cokoli dalšího. Je třeba se držet v mezích a ptát se: „Kdy jste spal? Kdy jste jedl?“ Půst není mentální ani gastronomický tělocvik vedoucí k nějaké utkvělé nečinnosti, ale naopak příležitost k větší činnosti.

Modlitba a půst nás má zacílit a vystředit na zadané Boží souřadnice. A my půstem jdeme spolu se všemi lidmi utrpením, nepochopitelným a nezaslouženým. Co jen to jde, žijeme jej s lidmi. Nejsme nijak dokonalí, nemáme právo na klid a mír. Vždy o něj pečlivě bojujeme. Jen my víme o svém hříchu a o svých chybách - proto jsme opatrní svolávat soudy na druhé.

A ještě obecně: Když se z nás stanou Ježíšovi učedníci nejde to, abychom na tom byli lépe, než náš Pán. Křtem se dostáváme do ohně utrpení, doslova se křtem ponoříme do jeho utrpení. Ale to není všechno! Jak skvěle nám v této chvíli zní slova evangelia: „Ale vzchopte se, já jsem přemohl svět.“

A protože je čas krátký, pak se ze všech sil obracíme v modlitbách a v půstu k Bohu a svěřujeme všechno podstatné lidem kolem nás.

Na cestu:

„Kdo vám ublíží, budete-li horlit pro dobro? Ale i kdybyste pro spravedlnost měli trpět, jste blahoslaveni. ‚Strach z nich ať vás neděsí ani nezviklá a Pán, Kristus, budiž svatý‘ ve vašich srdcích. Budte vždy připraveni dát odpověď každému, kdo by vás vyslyšel o naději, kterou máte, ale číňte to s tichostí a s uctivostí. Když jste vystaveni pomluvám, zachovávejte si dobré svědomí, aby ti, kteří hanobí váš dobrý způsob života v Kristu, byli zahanbeni.“ (1. Petrova epištola 3.13-16)

---

¹ <https://chaplain.house.gov/archive/continental.html>